

Sociala medier, AI och krig försvårar journalistiken

Traditionell journalistik utmanas av obekräftade uppgifter och falska bilder på sociala medier. Konflikten mellan Israel och Hamas ställer verifieringen av nyheter på sin spets. Medicexperter presenterar utmaningarna journalister möter idag och hur det ser ut för journalistik i framtiden.

Några dagar efter Hamas attack stod en journalist vid kibbutzen Kfar Aza. Hon rapporterade uppgifter som en israeliska soldat hade gett henne om offren:

- 40 bebisar, minst, togs ut på bår, säger hon till studion.
- Säger du 40 bebisar? Döda bebisar? avbryter hennes kollega från studion.
- Det är vad en av befälhavarna sa till mig.

Reportaget fick snabb spridning på sociala medier plattformen X med miljontals visningar. Dagen efter rapporterade världens medier varierande uppgifter om att 40 bebisar hade dödats, vissa uppgav att några dessutom halshuggits. Uppgifterna var, och är fortfarande, obekräftade.

Inom kort ändrade världens medier sig om uppgifterna, en journalist från CNN bad om ursäkt och Vita huset backade angående President Bidens uttalande om halshuggna barn. Innan dess hade uppgifterna redan nått miljontals människor.

– Problemet för journalisten som liverapporterar är att hon rapporterar det andra sagt till henne, hon kan inte verifiera uppgifterna på plats, säger Kristoffer Holt, professor i medie- och kommunikationsvetenskap på Linnéuniversitet.

– Det här är något som kan förändras inom journalistiken, att journalister anser att risken är för hög att återberätta vad obekräftade källor har sagt till dem.

Alan Said, docent i informationsteknik på Göteborgs Universitet, säger att en ny infrastruktur för nyheter existerar och att sociala medier ger alla en chans att dela nyheter.

– Tidigare var man tvungen att göra det genom tidningar. Det nuvarande ekosystemet online gör det lättare att sprida information.

Holt menar att konsekvenserna av att få ett reportage fel är högre eftersom nyheterna sprids så snabbt på sociala medier.

– Spridningen av en sensationell nyhet har alltid varit en del av journalistiken. Men mer står på spel i känsliga konflikter som denna. Vi ser det i fallet om sjukhuset.

Holt refererar till bombningen av parkeringsplatsen på sjukhuset al-Ahli Arab som fick stor uppmärksamhet på sociala medier. Världens medier, inklusive New York Times och BBC, antydde att Israel låg bakom attacken, en uppgift som fortfarande inte är bekräftad. New York Times skrev senare att tidningen “borde ha varit mer försiktig med den inledande presentationen och varit mer tydlig med vilken information som kunde verifieras”.

The screenshot shows the New York Times website interface. At the top, there are navigation links for 'U.S.', 'INTERNATIONAL', 'CANADA', 'ESPAÑOL', and '中文'. The main headline reads 'Israeli Strike Kills Hundreds in Hospital, Palestinians Say'. Below the headline is a large photograph of a destroyed building in Gaza. To the left of the photo is a sub-headline: 'At Least 500 Dead in Gaza Attack, as Biden Prepares to Visit to Israel'. To the right of the photo is another sub-headline: 'With a wartime visit to Israel, President Biden will face both physical and political risks.' Below the photo is a caption: 'Israeli forces again bombarded Gaza with airstrikes on Tuesday, including in the southern cities of Khan Younis, above, and Rafah.' There are also smaller sub-headlines on the left and right sides of the page, such as 'Facing Risky Options for Gaza Hostages, U.S. Turns to Longtime Mediator' and ' Hamas members hijacked victims' social media accounts to livestream attacks and issue death threats.'

Hemsidan av New York Times som publicerade nyheten om al-Ahli Arab sjukhuset

Utöver obekräftade uppgifter har det också spridits bilder från andra källor på sociala medier som sägs vara från kriget mellan Hamas och Israel.

– Jag har sett många falska videor, särskilt på X. Bilder från datorspel eller från ett helt annat sammanhang som sägs vara från konflikten, säger Holt.

“Generativ AI är väldigt revolutionärt.”

Holt menar att detta blir en utmaning för framtidens journalistik, att fake-medier och generativ artificiell intelligens (AI) tar mycket plats från traditionell journalistik som en form av nyhetskälla.

– Generativ AI är väldigt revolutionärt.

Generativ AI är när artificiell intelligens lär sig från ljud, bilder, videor och texter för att skapa nytt innehåll. Detta kan användas för att lura mottagare av innehållet.

– Ljudet. Det kommer bli en av de största utmaningar. Att skapa falska personligheter som kan hantera röst och tonfall.

Said tillägger att generativ AI kan användas för att producera misinformation som polariserar det politiska landskapet.

– Generativ AI, av vad vi har sett under det senaste året, kan användas för att ta en artikel utan politisk vinkel och skriva om den för att uttrycka eller anpassa sig till en viss åsikt.

Angående uppkomsten av sociala medier och AI säger Holt att hans inställning till journalistik har utvecklats över tid.

– Jag har lärt mig att se bristerna, men jag kom också till att uppskatta journalistik trots dessa brister.

Text: Mitch Corder